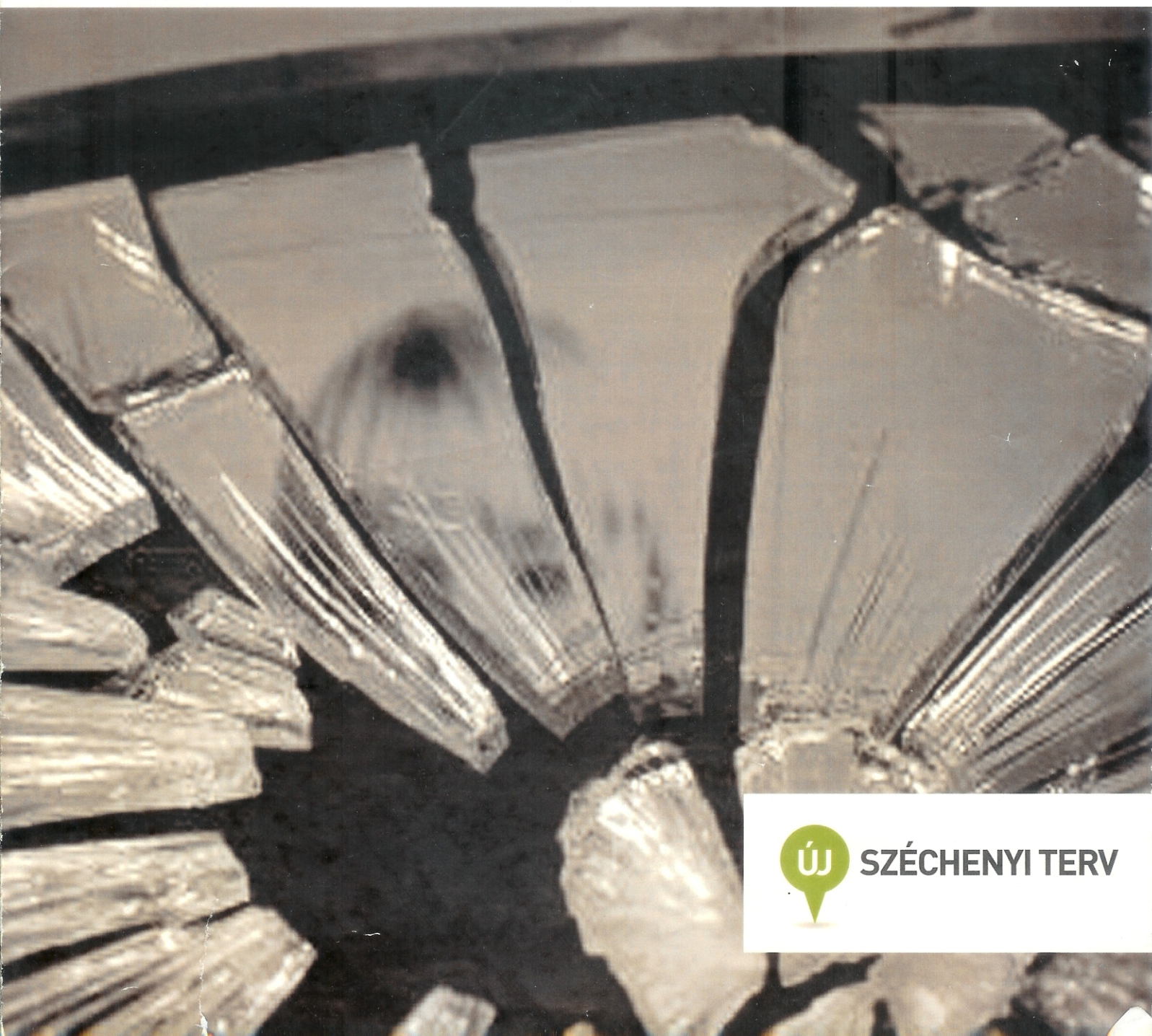

„Csillagkapu”

modell-program az áldozattá válás megelőzése és az áldozatsegítés fejlesztése érdekében Fejér megyében

ÚJ SZÉCHENYI TERV

„CSILLAGKAPU” MODELL-PROGRAM AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁS MEGELŐZÉSE ÉS AZ ÁLDOZAT- SEGÍTÉS FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN FEJÉR MEGYÉBEN

A „Csillagkapu” modell-program közvetlen célja az állampolgárok áldozattá válásának megelőzését és a már bűncselekmény áldozatává vált személyek sérelmeinek kezelését célzó ellátórendszer hatékonyabbá tétele Fejér megyében az állami és nem állami szervezetek helyi együttműködésének kialakításával, az állami és nem állami szervezetek által nyújtott szolgáltatások fejlesztésén és összekapcsolásán keresztül.

A projekt a potenciális áldozatok felkészítése, valamint az áldozattá vált személyeknek biztosított szolgáltatások mellett nemcsak az áldozatokra, hanem környezetükre és a velük kapcsolatba kerülő szakmai szervezetekre is reflektál.

A projekt további célja a településen felmerülő konfliktusok erőszakmentes megoldási módszereinek elterjesztése által a biztonságérzet növelése, az áldozattá válás megelőzése.

A program komplex szolgáltatással törekszik Fejér megyében a bűncselekményeket előidéző okok hatásainak, valamint a sértetté válás veszélyeinek csökkentésére, továbbá a közösség biztonságérzetének növelésére, a társadalmi összetartozás kialakítására, az emberi jogok érvényesítésének elősegítésére.

A projekt további céljai:

- az állampolgárok önvédelmi képességének javítása, aminek következtében jelentősebb szerepet vállalnak a bűncselekmények megelőzésében, áldozattá válásuk esélye csökkentésében;
- a felkészített állampolgárok számának növekedése, ezáltal a bűncselekmények számának csökkentése, különös tekintettel a vagyon elleni bűncselekményekre, amelyek megelőzésében az állampolgároknak jelentős szerepük lehet;
- az állampolgárokat a kriminális cselekmények miatt érő negatív hatás csökkentése azért, hogy önbecsülésük, anyagi helyzetük, társadalmi – munkahelyi teljesítményük ne romoljon;
- az áldozattá vált személyeknek nyújtható szolgáltatások szélesítése, mentálhigiénájuk megfelelő módon és időben történő visszanyerése, teljesítőképességük visszarendező-dése érdekében;
- az ismételt áldozattá válás valószínűségének csökkentése;
- az áldozatok társadalmi visszailleszkedésének elősegítése;
- az áldozatokkal kapcsolatba kerülő intézmények, szakemberek érzékenysége, tudásának növelése, empátikusabb munkavégzésre ösztönzése.

A projekt kiemelt célja, hogy a helyi együttműködések révén az állampolgárok jól hasznosítható, könnyen elérhető információkat, módszereket, képességeket szerezzenek arról, hogyan előzhető meg az, hogy kriminális cselekmények (bűncselekmények, kriminális szabálysértések) sértettjeivé váljanak, megerősítsék önvédelmüket, fokozzák védekezőképességüket.

Cél továbbá, hogy a már kriminális cselekmény áldozatává vált személyek segítő szolgáltatáshoz jussanak, sérelmeik ne maradjanak ellátatlanul, becsatornázódjanak az állami vagy nem állami szervezetek által nyújtott áldozatsegítés rendszerébe.

A projekt megvalósításával a bűncselekményt és szabálysértést elszenvedők nem csak általános jellegű, hanem személyre szabott, rugalmasabban igénybe vehető segítséget kapnak a helyi együttműködésben résztvevő szervezetektől. Fontos, hogy az áldozatok részére nyújtott segítségnyújtás ne csak a fizikai nehézségek leküzdéséhez, hanem a megfelelő mentálhigiéné visszanyeréséhez, eléréséhez szükséges támogatási formákat is magában foglalja. A sérelmet szenvedők megerősítése révén könnyebben elkerülhető ismételt áldozattá válásuk.

A tulajdon elleni, úgynevezett kriminális szabálysértéseknek a cselekményt elszenvedő számára ugyanolyan következményei lehetnek, mint a bűncselekmény áldozatának. Ennek következtében elengedhetetlen az, hogy ne csak a szabálysértést megvalósító személy kerüljön a bűncselekmény elkövetőjéhez hasonló helyzetbe, hanem a szabálysértést elszenvedő is hasonló szolgáltatásokban részesülhessen, mint a bűncselekmény sértettje.

Cél, hogy a sérelmet szenvedett állampolgár az elkövetett bűncselekményhez (szabálysértéshez) kapcsolódó eljárások során ne sérüljön ismételt (másodlagos viktimizáció). E nemkívánatos jelenség elkerülése érdekében az áldozatokkal kapcsolatba kerülő szervezeteket és munkatársaikat empátikusabbá, jobban szervezetté, reflexívebbé kell tenni. Az áldozatok visszailleszkedéséhez jelentős segítséget nyújthat közvetlen környezete befogadó készsége.

Elérendő az is, hogy az állami és nem állami áldozatsegítő szervezetek igénybe vehető szolgáltatásai között megfelelő, az áldozatok védelmét, megsegítését leghatékonyabban szolgáló egyensúlyi helyzet alakuljon ki.

A „Csillagkapu” modell-program az áldozattá válás megelőzése és az áldozatsegítés fejlesztése érdekében Fejér megyében az Echo Innovációs Műhely, a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság, valamint a Fejér Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának együttműködése révén valósul meg.

A projekt Fejér megyei teljes lakosságára, azaz 108 településen élő, mintegy 430.000 főre terjed ki. A projekten belüli célcsoportok a következők: bűncselekmények és tulajdon elleni szabálysértések sértettjei, potenciális áldozatok, az áldozatokkal közvetlenül foglalkozó, illetve az áldozatokkal közvetlenül kapcsolatba kerülő szakemberek, az áldozatok mikrokörnyezete, a településeken élő állampolgárok.

A projekt alatti tevékenységek négy tematikus, egymással párhuzamosan futó modulban zajlanak, melyek a következők:

- Áldozatsegítés modul
- Kompetencia-fejlesztő modul
- Települési mediációs modul
- Bűnmegelőzési modul

Projekt ismertető

Áldozatsegítés modul

A modul célja a Fejér megyei non-profit szervezetek és az áldozatsegítés szakterületen kívül dolgozó állami szervezetek, valamint a Fejér Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Áldozatsegítő Osztálya közötti helyi együttműködés rendszerének kialakítása az áldozattá válás megelőzése, valamint az áldozatsegítés területén a hatékony ellátás biztosítása érdekében. Kiemelt célja továbbá a non-profit szervezetek és az áldozatsegítési szakterületen kívül dolgozó állami szervezetek áldozatsegítési szolgáltatásainak fejlesztése és azok hozzáférhetővé tétele az Áldozatsegítő Osztály tevékenységéhez.

A modulon belül az alábbi tevékenységek kifejtésére kerül sor:

- szakemberek közötti tapasztalatcsere, szemináriumok és esetkonferenciák megtartása;
- bűncselekményt, illetve szabálysértést elszenvedett személyek és családtagjaik részére a sérelmekre elkövetett cselekmények káros hatásai mielőbbi enyhítésének érdekében pszichológus, mentálhigiénés szakember, szociális munkás által végzett egyéni és csoportos kezelések, terápiák tartása;
- áldozatsegítő szakember által felkészített önkéntes segítők képzése 10 kistérségben a hatékonyabb segítségnyújtás, illetve a sértett meghallgatása, az otthoni életbe és/vagy a társadalmi és/vagy munkahelyi visszailleszkedéshez szükséges praktikus tanácsokkal való ellátás, fizikai segítségnyújtás, életvezetési tanácsokkal való ellátás érdekében;
- önismereti tréning szervezése a bűncselekmény következtében jelentősebb érzelmi, önértékelési nehézségekkel küzdő áldozatok számára;
- az áldozattá vált személyek számára a cselekmény következményeit feldolgozó, azok elkerülését megosztó közösségek kialakítása, szervezése, találkozók lebonyolítása;
- hozzátartozói csoportok létrehozása az áldozatok megsegítése érdekében;
- bűncselekmények áldozatai számára szervezett önvédelmi tanfolyamok, reintegrációs foglalkozások szervezése;
- a büntetőeljárás kívüli mediációs, helyreállító eljárásokban való részvétel biztosítása.

Kompetencia-fejlesztő modul

A modul célja az áldozatokkal kapcsolatba kerülő, a projekt megvalósítási helyszínén/helyszínein működő szervezetek munkatársainak (a rendőrség áldozatvédelmi referensei, a polgárőrség munkatársai, továbbá más, a bűncselekmények áldozataival kapcsolatba kerülő szakemberek) közös szakmai felkészítése a projekt során történő együttműködésre, valamint az áldozatokkal munkájuk során kapcsolatba kerülő, de nem szorosan vett áldozatsegítési szakterületen (egészségügy, oktatás, polgárőrség stb.) dolgozók felkészítése az áldozatok számára elérhető szolgáltatásokról szóló információkra és azok átadására.

A modul során az alábbi tevékenységek kifejtésére kerül sor:

- gyakorlati tréningek, esetmegbeszélések megtartása;
- kommunikációs tréning az áldozatokkal közvetlenül kapcsolatba kerülő rendőrök részére;
- az áldozatokkal a munkájuk során kapcsolatba kerülő más

dolgozók felkészítése az áldozatok számára elérhető szolgáltatásokról szóló információkra;

- bírák, ügyészek, rendőrök felkészítése az áldozatokkal való empátikus bánásmód alkalmazására;
- ifjúsági és családi mediációs készségfejlesztő tréning szervezése;
- rendszeres szupervízió biztosítása.

Települési mediációs modul

A modul célja egy-egy településen élő, vagy ott rendszeresen tartózkodó családok, szomszédok, lakóközösségek, településrészek közötti nézeteltérések, konfliktusok békés, erőszakmentes megoldásának, helyben alkalmazható módszereinek átadása a résztvevőknek, a közösségi mediáció alkalmazása a problémák, a hosszú ideje elmélyült szomszédsági konfliktusok kezelésére, illetve a már elkövetett bűncselekmények hatásainak csökkentésére és ezzel együtt az ismételt bűnelkövetés elkerülésére.

A modul lefolytatására Ercsi, Pátka, Enying, Sárkeresztúr és Székesfehérvár Mura utca-Hübner András utca bekapcsolásával kerül sor.

A modul során az alábbi tevékenységek kifejtésére kerül sor:

- mediációs érzékenyítő tréning szervezése;
- mediációs foglalkozások a fennálló, elmélyült konfliktusok kezelésére;
- lakossági érzékenyítés tájékoztató fórumokon keresztül kiadványokkal;
- dokumentumfilm készítése;
- megyei módszertani műhelykonferencia szervezése.

Bűnmegelőzési modul

A modul célja az áldozattá válás megelőzése érdekében nyomtatott és/vagy elektronikus alapú és/vagy személyesen nyújtott tájékoztatás, felvilágosítás, információ- és ismeretátadás az áldozattá válás elkerülésének módszereiről (pl.: oktatási intézményekben való előadás tartása, helyzetgyakorlatok bemutatása, praktikus tanácsok nyújtása, nyugdíjas klubokban és szülői értekezleten való megjelenés), továbbá a projektben megvalósított tevékenységek hatásának mérése.

A modul során az alábbi tevékenységek kifejtésére kerül sor:

- bűnmegelőzési helyzetgyakorlatok szervezése iskolásoknak;
- megyei bűnmegelőzési konferencia szervezése;
- SZEM mozgalom fejlesztése helyi mentor csoportok létrehozásával 20 településen, számukra felkészítő előadások tartása, helyi fórumok szervezése, különösen veszélyeztetett lakások felkutatása;
- bűnmegelőzési eszközök biztosítása különösen veszélyeztetett csoportoknak;
- írott és elektronikus tájékoztató kiadványok készítése az áldozattá válás megelőzése érdekében;
- rendhagyó osztályfőnöki órák tartása a családon belüli erőszakról, a bűnmegelőzésről;
- pedagógus tréning a gyermekek áldozattá válásáról és a krízis helyzetben lévő fiatalok felismeréséről;
- nyugdíjas klubokban megvalósuló tájékoztatás.